

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ОДЕСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економіки, права та управління бізнесом

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи

на здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за
магістерською програмою професійного спрямування
«Економіка управління та планування бізнесу»

на тему: «Економічне обґрунтування розширення сфери діяльності
підприємства, на прикладі ПП ВКФ «Приватморепродукт»»

Виконавець:

студентка ФЕУП, 66 група
Розенберг Валентина Олександрівна

(підпис)

Науковий керівник:

Д.е.н., професор
Ковальов Анатолій Іванович

(підпис)

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Головним питанням управління розвитком підприємства є рівновага між змінами і стабільністю. Для реального розвитку комерційної організації найважливіше значення має швидкість змін. Вона суб'єктивно визначається керівництвом самостійно або за допомогою консультантів-експертів. Основним в управлінні розвитком виступає вміння бачити стан мети діяльності організації в динаміці.

Поряд із вибором напрямку розвитку сьогодні найважливішого значення набуває вміння підприємств пристосовуватися до технологічних, кон'юнктурних та інших змін. При цьому підприємство може вибрати один із чотирьох варіантів поведінки: пасивне очікування; активне очікування, тобто готовність кваліфіковано (ефективно) зустріти зміни; підготовка до змін та стимулювання бажаних змін. Найкращий варіант полягає у попередженні змін та стимулюванні їх за допомогою інновацій.

Таким чином, у змінюваному світі підприємству, щоб гнучко та вчасно реагувати, зберігаючи при цьому свій курс, не обійтися без технологічного, економічного і соціального прогнозування. Найбільш доцільним напрямком розвитку підприємств є розширення діяльності за рахунок освоєння нових продуктів.

Завдяки розширенню можливо досягти: консолідації інвестиційних ресурсів; зниження ризиків невизначеності зовнішнього середовища; запобігання кризи в діяльності підприємства; зниження трансакційних витрат, що в кінцевому результаті сприяє ефективності діяльності підприємств. Важливість даних напрямків для підвищення ефективності підприємницької діяльності робить тему дослідження актуальною.

Вивченням питань розвитку підприємств, у тому числі за рахунок розширення їхньої діяльності, у різні часи займалась велика кількість вчених, насамперед, А. Томпсон, В.П. Разінкова С.В. Мочерний, О.Г. Янковий, В.А. Карпов, О.М. Бородіна, О.В. Зоренко.

Проте процеси розширення підприємницької діяльності мають певні особливості для кожної окремої галузі. Зокрема, значна кількість підприємств які займалися здачею у оренду складських приміщень наразі стикаються зі зменшенням попиту та зниженням орендних ставок. Отже, означеним підприємствам потрібно освоювати нові напрями діяльності, виходячи із наявних можливостей.

Об'єктом дослідження виступають процеси обґрунтування проектів розширення сфери діяльності за рахунок виробництва нових продуктів.

Предметом дослідження є методи, які спрямованні на обґрунтування напрямків розширення діяльності підприємства, на прикладі ПП «ВКФ «Приватморепродукт».

Мета кваліфікаційної роботи полягає в обґрунтуванні шляхів здійснення розширення діяльності підприємства з метою підвищення ефективності його функціонування та зниження рівня підприємницьких ризиків.

Завданнями дипломної роботи є:

- Розглянути теоретичні питання щодо предмету дослідження;
- Провести аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства;
- Дослідити кон'юнктуру ринку складської нерухомості;
- Оптимізувати використання складських приміщень які є в наявності у підприємства;
- Оцінити доцільність розширення діяльності підприємства в сегменті виробництва заморожених рибних напівфабрикатів;
- Обґрунтувати основні параметри проекту розширення діяльності.
- Розрахувати критерії ефективності проекту.
- Визначити проектні ризики та шляхи їхньої мінімізації.

Методи дослідження. Як методи дослідження нами були обрані горизонтальний і порівняльний аналіз на базі фінансової звітності ПП «ВКФ «Приватморепродукт». Використано методи аналізу й синтезу, угруповань і інші статистичні методи. Розрахунки проекту відкриття цеху з виробництва

рибних напівфабрикатів провадилися з використанням програмних продуктів «Project Expert» і «Exel».

Інформаційна база дослідження. Інформаційною базою дослідження є законодавчі і нормативні акти, літературні джерела, наукові публікації та монографічні видання українських і зарубіжних вчених, Інтернет – сайти, дані бухгалтерського, управлінського й аналітичного обліку ПП «ВКФ «Приватморепродукт». Застосовано матеріали маркетингових досліджень (з відкритого доступу), які проведені консалтинговими фірмами.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (63 найменування) та 2-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 97 сторінок. Основний зміст викладено на 80 сторінках. Робота містить 14 таблиць, 16 рисунків.

Публікації.

Розенберг В.О. Особливості кон'юнктури ринку у сегменті оренди складської нерухомості// А.І. Ковальов, В.О. Розенберг/ Науковий студентський вісник. Одеський національний економічний університет. Факультет економіки та управління підприємництвом. – №10(251) за 2017 р.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ.

У першому розділі «Теоретичні аспекти розширення діяльності підприємства» розглянуто сутність та види підприємств, проект, як основний інструмент розширення діяльності підприємства, а також особливості підприємницької діяльності у сфері орендних послуг .

У другому розділі «Аналіз конкурентоспроможності ПП «ВКФ «Приватморепродукт» проаналізовано фінансово-господарську діяльність підприємства, кон'юнктуру ринку у сегменті оренди складської нерухомості та здійснено економічне обґрунтування доцільності освоєння нового напрямку діяльності

У третьому розділі «Економічне обґрунтування та оцінка ефективності проекту розширення діяльності ПП «ВКФ Приватморепродукт»» запропоновано проект створення цеху з виробництва заморожених рибних напівфабрикатів, здійснено розрахунок показників ефективності проекту та оцінку проектних ризиків.

ВИСНОВКИ

1. Приватне підприємство «Виробничо-комерційна фірма «Приватморепродукт» було створено у 1996р., шляхом відокремлення структурного підрозділу від рибпромислової компанії «Антарктика» у 1996р. Підприємство займається наданням складських приміщень у оренду. Виробничі потужності підприємства знаходяться у м.Чорноморськ, с. Бурлача Балка.
2. Показники фінансової стійкості хоча і перевищують мінімальні показники (критичні), але у 2016р. у порівнянні з попереднім роком мали тенденцію до зменшення. Проте підприємство здатне не тільки сплатити короткострокові зобов'язання, але й має фінансові ресурси для розширення діяльності і здійснення інвестицій.
3. Розрахунок коефіцієнта поточної ліквідності показав, що досліджуване підприємство у 2015 році мало цей показник нижче рівня нормативного значення і подальше його збільшення в 2015 році, що свідчить про недостатність обігових активів для задоволення поточних зобов'язань. Аналіз коефіцієнта швидкої ліквідності показав його зменшення з 0,81 до 0,61 (при нормативному значенні 0,7-0,8), що не дає можливість погашення підприємству короткострокових зобов'язань поточними активами за відрахуванням запасів. Коефіцієнт абсолютної ліквідності у 2016 році впав нижче рівня нормативного значення, що свідчить про ускладнення погашення поточних зобов'язань.
4. Фінансові результати підприємства за 2015 та 2016 роки свідчать, що ПП «ВКФ «Приватморепродукт» не є прибутковим, а навпаки, являється

збитковим підприємством, тому що витрати підприємства більші ніж доходи. Така ситуація обумовлена тим фактом, що підприємством впроваджено комплексну програму щодо скорочення витрат на енергію і застосовуються матеріали та технології щодо підвищення енергоефективності.

5. Ринок складських приміщень як в Україні в цілому, так і в Одеській області, знаходиться на стадії помірному розвитку. У 2016 році загальна пропозиція на ринку склала 1788 тис. кв. складських приміщень. Серед них близько 300 тис. кв. м спеціалізованих холодильних і морозильних, а також хімічних і фармацевтичних складських приміщень. Поступово традиційні склади втрачають свою актуальність. Перелік послуг, що надається логістичними центрами, постійно збільшується, а з конкуренцією відповідно зростає їх якість.
6. Попит на оренду складської нерухомості поступово зростає. За підсумками 2016 року було орендовано на 6% більше складських приміщень, ніж у 2015 році. В той самий час вакантність протягом року знизилася з 14% на кінець 2015 – до 11% на кінець 2016 року.
7. В цілому по регіонах України спостерігається зростання введення у дію об'єктів складської нерухомості, особливо у транзитних містах, таких як Одеса, Харків і Львів. Сьогодні найбільш активно розвиваються території навколо м.Одеси у напрямку Києва та Миколаївському напрямку, що обумовлено наявністю вільних земель під будівництво логістичних та складських центрів, формуванням відповідної інфраструктури.
8. Обмеженість фінансових ресурсів та виробничих потужностей щодо розвитку підприємства і надання більш широкого спектру послуг для орендарів змушує розробляти проект щодо диверсифікації діяльності підприємства. Вбачається за доцільне провести аналіз створення виробничої лінії з виробництва рибних напівфабрикатів – фарш, котлети,

нагетси та інші вироби. Проект з розширення діяльності ПП «ВКФ «Приватморепродукт» передбачає створення комплексу з переробки на напівфабрикати та зберігання замороженої рибної продукції, що відповідає сучасним міжнародним стандартам. Його головна мета - якісне зберігання продуктів харчування в різних температурних діапазонах: від -18 до -25°C; від -2 до -10°C; від 0 до +10°C, що гарантує свіжість і збереження продукції.

9. Загальні вартість початкових витрат для реалізації проекту з розширення діяльності становитиме 2695 тис. грн., з яких витрати на придбання необхідного обладнання для організації нового виду діяльності складуть 2600 тис. грн., витрати на ремонт приміщень, рекламу, придбання необхідного інвентаря тощо сягнуть 95 тис. грн. Цех з виробництва замороженої плодоовочевої продукції планується розташувати у приміщенні загальною площею 240 кв. м., яке знаходиться в управлінні ПП «ВКФ «Приватморепродукт». Наразі означене приміщення використовується для зберігання та підготовки до реалізації продуктів харчування. Приміщення повністю оснащено усіма необхідними інженерними комунікаціями (електроенергія, каналізація, тепло). Для реалізації проекту планується отримати позику в ПуАТ «Акордбанк». Умови позики наступні: сума позики – 2,5 млн. грн., термін – 12 місяців, відсоткова ставка – 33%, відстрочка 1-го платежу – 2 місяці.
10. Сукупна сума поточних витрат на місяць складе 180,1 тис. грн., з яких 108,6 тис. пов'язано з оплатою праці співробітників, на амортизацію припадає 45 тис. грн, витрати на оплату комунальних послуг – електрика, водопостачання та водовідведення – 10 тис. грн. Штат підрозділу становитиме 11 осіб, а сукупні витрати підприємства на оплату праці становитимуть 108600 грн. на місяць.
11. Сукупний обсяг продажу продукції цеху становитиме 747 тис. грн. на місяць (8964,0 тис. грн. на рік). Відповідно до проведеного дослідження ринку серед споживачів найбільшим попитом будуть користуватися

котлети та рибні нагетси. Їх питома вага у загальній реалізації у вартісному виразі становитиме 24% та 22,5% відповідно. На кінець життєвого циклу проекту баланс кеш-фло досягне значення 5744 тис. грн., що підтверджує ефективність проекту розширення діяльності ПП «ВКФ «Приватморепродукт».

12. План з прибутків від реалізації проекту показав, що у 1-2 кварталах він буде або від'ємним, або знаходиться на низькому рівні. Але вже в 3 кварталі 2018 р. він перекидається підвищеними надходженнями і чистий прибуток складатиме понад 207 тис. грн. При тому, що проект не передбачає поступового збільшення обсягів реалізації продукції. Максимальної позначки (1373 тис. грн.) значення чистого прибутку досягне в 2019 році.
13. Значення показників рентабельності по валовому, операційному і чистому прибутку знаходяться на рівні 15 – 45 %, що є високим показником для інвестиційних проектів.
14. Чистий приведений дохід позитивний і становить 2232 тис. грн., що свідчить про можливість збільшення капіталу підприємства і його ринкової вартості. Термін окупності проекту становить 29 місяців. Значний термін окупності безпосередньо пов'язаний з великими стартовими витратами на придбання обладнання. Величина NPV свідчить про привабливість проекту для інвесторів становить 1,81. Значення IRR становить значення 74,78 %, що набагато перевищує ставку дисконтування, і свідчить про високу надійність та прийнятний рівень ризику проекту.
15. Запас фінансової стійкості проекту, відповідно до проведених обчислень, складає 80 %, що свідчить про можливість реагування на різні ризики.

АНОТАЦІЯ

Розенберг Валентина «Економічне обґрунтування розширення сфери діяльності підприємства, на прикладі ПП «ВКФ «Приватморепродукт»» кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за магістерською програмою «Економіка, планування та управління бізнесом», Одеський національний економічний університет м. Одеса, 2017 рік.

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження - процеси обґрунтування доцільності розширення сфери діяльності підприємства.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти щодо концепції розширення діяльності підприємства за рахунок реалізації інвестиційного проекту.

Зроблено пропозицію щодо оптимізації використання складських приміщень. Запропоновано проект створення цеху з виробництва заморожених рибних напівфабрикатів, визначено інвестиційні та операційні витрати, проведено оцінку економічної ефективності проекту, проаналізовано можливі ризики та запропоновано шляхи їхньої мінімізації.

Ключові слова:

Розширення діяльності підприємства, ринок складської нерухомості, проект, виробництво рибних напівфабрикатів, ефективність, ризики.

ANNOTATION

Rozenberg Valentina Alexandrovna «Economic justification of expansion of the sphere of activity of the enterprise, on example, PE "VKF" Privatreorprodukt "» thesis for Master degree in specialty «Entrepreneurship, Trade and Stock Exchanges» under the program «Economics, Planning and Business Management», Odessa National Economic University Odessa, 2018

Final work consists of three chapters.

The object of the research is the process of substantiation of expediency of expansion of the sphere of activity of the enterprise.

The work considering of theoretical aspects of the concept of expanding the enterprises operations through the implementation of an investment project.

Was made a proposal for optimizing the use of warehouses. Proposed the project of creating a shop for the production of frozen semi-finished fish products, investment and operating expenses were determined, the economic efficiency of the project was evaluated, possible risks were analyzed and ways of their minimization were suggested.

Keywords: Expansion activity of the enterprise, market of the warehouse real estate, project, semi-finished production of fish, efficiency, risks.